

YAA TODIMA N ÑANI TANPOLI

Watson Goodman
N gandi gandi yaa maama

Li tie paabu ñan daa kuadi

YAA TODIMA N ANI TANPOLI

“Yaa todima n ñani tanpoli” mi tie min ñanñani yaa versenba U Tienu tili nni ki taani bi diani, ke bi goa mabuolu mabuolu. N daani ke U Tienu maama bundima, yaami n cie bundima kuli tie U Tienu tili lini liba. U Tienu maama ñani tanpoli ki pia mi todima boncianla yaa niba n bua mi teginma nan mi koma n pia yua n bua mi jiema maama, leni u ñuñuulu n pia yua n bua mi ñima maama yeni. O nilo yaa biidi o pali o tuonbiadi po ki lebidi ki ña ti, o yaa ki goadi o Diedo Jesu Kilisiti ki mia o wan kua ki yaa ye o pali nni, ki dugi opo moamoani ke o tie o faabika, wan Jesu baa teni wan taani leni o o pamanli leni o yanduanma nni. Lan tie min den bandi yaala 1937. Ki cili laa yogunu ki yaa ca, ñima ki lundi wani o Diedo leni mini siiga. N mia ña ñan miini a yuli o kani, ki tuo MOALA MOALA na wan tua a faabika leni a Diedo, li yaa tie ke a daa bi tieni la ñan moandi ki tuo ki daani.

–Watson Goodman

U Tienu buama

1

U Tienu den bua ḡanduna yaa-ba kuli bonḡanla, hali ki puni o Bonja yenyenga, ke yua n tuo ki ḡoadi o ki dugi opo kuli n da bo-di, ama ke wan yaa pia yaa miali n kan gbeni. —Jan 3:16

Oba kuli ki pia yaa buama n cie mine, o nilo n lu o miali o dan-linba po. —Jan 15:13

Jesu Kilisiti yua n tie o siedidugika, leni U Tienu bila siiga yua n goa fii bi tinkpiba siiga, ki tie ḡanduna badicianba kuli bado, ... wani n bua ti ki faabi ti leni tin den tieni yaa tuonbiadi, kelima wan den kpe ki wuli o soama yaa-ma yaa po. —Mi Doagidima 1:5

Ama U Tienu n tieni yaala, ki waani ti wan pia tipo yaa buama, tie ke tin daa den tie ti tuonbiadi danba yaa yogunu Kilisiti den kpe tipo. —Loma 5:8

Hali yogu Li Miali Diedo den doagidi o yuli tipo ki yedi: N bua ḡa leni yaa buama n ki pia gbenma, lan teni ke n kubi apo n ḡanbili. —Jelemi 31:3

Mi pendima jaanma n daa den pundi, Jesu den bani ke wan baa ña ḡanduna nni ki gedi o Baa po yaa yogunu pundi. O den bua o yaaba yaabi n ye ḡanduna nni, ki go bua ba hali yaa buama n ki pia biigima. —Jan 13:1

2 U Tienu n tie yaala kuli, Jesu Kilisiti tie la

Wan mi maama den taa ye leni U Tienu. Wan mi maama den tie U Tienu. Yua n yi mi maama yenni den tua nisaalo, ki ye ti siiga leni li ŋanbili leni i moamoani. Ti den laa o kpiagidi, yaa kpiagidi n tie ki bonjayenga yua n ñani U Tienu ti Baa kani ya yaadi.

—Jan 1:1b, 14

Lankuli den tieni ke o Diedo den tuodi ki waani o nisoagika ke o soagini ki pua sawali ki yedi yaali n tieni. Mani tie na, Dii-di yaa jafaano n daa bani joa baa punbi ki maa bonjaga. Bi baa yini o Emanuweli «Lan bua ki

yedi, U Tienu ye leni ti.»

—Matiyu 1:22-23

O den tua nisaalo ki doagidi o yuli ŋanduna nni, U Tienu Fuo-ma yua den sa opo moamoani. Malekinba den laa o, o ŋoadikaa-ba den wangi i nibuoli o maa-ma, bi den dugi opo ŋanduna nni, U Tienu den duoni o ti kpiagidi kaanu nni. —1 Timote 3:16

Jesu den yedi o,... Yua n laa nni kuli laa n Baa. Be yaa po ke a yedi, teni tin le ti Baa U Tienu? Ŋaa daani ke n tuugi leni n Baa ki ye o nii nni ke wani n Baa moko ye n nii nni yo?

—Jan 14:9-10a

Jesu tie U Tienu Bijua 3

Bi mali tipo, yen de, bi puni ti bonjaga. O baa bugi li bali o boacaba po. Bi baa yini o yeli mi Banmi Daano leni i Tundi Daano, leni U Tienu U Paciamu Kuli Daano, leni ti Baa yua n ye hali yaa kuli, leni mi yanduama Badiciamo. —Esayi 9:5

Wan den maadi yeni yaa yogunu, yaa tawaligu n pia mi yenma den libini ba. U nialu den maadi ku tawaligu nni ki yedi, «One n tie n Bijua, n bibuadiga, n pali n mani hali boncianla yua yaa-po. Cengi mani o maama.» —Matiyu 17:5

Maleki den gua ki yedi o, U Tienu Fuoma yua baa jiidi ki cua a kani, wani tanpoli Badiciamo paalu baa yini apo. Lan yaa po bi baa yini ŋan baa maa yaa bigagidikaaga yeni U Tienu Bijua. —Luka 1:35

Yua tuo ki go tiendi siedi ke Jesu tie U Tienu Bijua kuli, U Tienu ye o nii nni, omo ye U Tienu nii nni. —1 Jan 4:15

Be yaa po ke yi yedi ke n sugidi U Tienu kelima n yedi ke n tie o Bijua, mini, U Tienu yua n tie ti Baa n gandi ki gagidi yua ki soani yua ŋanduna nni? —Jan 10:36

4

Jesu waani ti wan tie yua

«Hali ke n daa ye ɲanduna nni, n tie yaa yenma n yendi ɲanduna yaaba.» —Jan 9:5

Jesu den yedi o, «mini n tie bi tinkpiba fiima leni li miali. Yua n dugi n po, ba o yaa kpe, o baa yaa fo.» —Jan 11:25

«Yi yini nni yi Canba leni yi Diedo. Yi maadi moamoani, kelimaa n tie yene.» —Jan 13:13

O den yedi ba: «yi tie tiipo yaaba, n mo tie U Tienu deni yua. Yinba yi tie ɲanduna yaaba, mini mii tie ɲanduna nne yua.» —Jan 8:23

Lanwani Jesu go den yedi ba: «N yedi yi moamoani, mini n tie bu buliñoabu i pe po.» —Jan 10:7

O pua yeni den yedi o: «N bani ke Mesia, ban yi yua Kilisiti, baa cua. O yaa cua, o baa waani li bonla kuli.» Jesu den yedi o: «Mini yua n maadi leni a yeni, tie wani.» —Jan 4:25-26

Jesu den yedi ba: «Mini n tie yaa jiema n puuni li miali. Yua n cua n kani, mi koma kan go gbadi o ɲali abada, yua n dugi n po mo, u ñuñuulu kan go cuo hali abada.» —Jan 6:35

Jesu n tieni yaa bancianma siiga mi tianma 5

Juama lie den ka u sankunu. Ban den gbadi ke Jesu tagini ki pendi, bi den tiani: «Ti Daano, Dafidi yaabili, gbadi tipo mi niñima» Mi niñima den cuo Jesu, ke o sii bi nuni. Laa yogunu bi noanli, ki noadi o.

—Matiyu 20:30, 34

Wan den teni ke ku niligu kakali ti muadi po, o den taa ti lalaamuuditi leni i janliedi ki yaadi ki noanli tanpoli ki jaandi U Tienu. Lan yaa puoli o den cabidi cabidi ti lalaadi ki teni o noadikaaba, ke bi boagidi ku niligu.

Yua kuli den dini ki guo. Bi den taani ki gbieni piiga n babodi lie yaa boncaba n sieni. Yaabi n den dini den bua ki pundi jabi tuda muu, kaa taani bi puoba leni a bila.

—Matiyu 14:19-21

Wan den maadi ki gbeni, o den yedi Simono: «Suagi ki pundi mi ñima n ñua naani, ki luu i taali, ki tuo i jami.» Simono den gua ki yedi o, «Canba, ti den dua ki tuuni ku ñiamungu kuli, tii baa pu, ama noan yedi yeni, n baa lu i taali.» Bi den luni ki cuo i jami boncianla, hali ke bi taali cenli.

—Luka 5:4-6

6 Jesu Kilisiti tie o Tagido leni o Diedo

Yinba Isalelenba kuli, yin bandi mani bonjanla ke U Tienu teni ke wan Jesu, yin den kpaaki tabini yua li dapoanpoanli po ki kpa o, tie o Diedo ki go tie Kilisiti. —JTT 2:36

Ke lanbu kuli mo n tuo ki yedi bi niba nintuali ke Jesu Kilisiti tie O Diedo, ke U Tienu ti Baa n baa ti kpiagidi. —Filipa 2:11

U Tienu den teni ke wan Kilisiti n tagi li bonli kuli, lan tie yaali n ye tanpoli leni yaali n ye ki tinga nni kuli, tin fidi ki laa yaala leni tin kaa fidi ki nua yaa-

la, malekinba yaabi n ka a bala kalikaani, leni yaabi n tie bi diediba leni bi yudanba leni yaabi n pia li bali kuli.

—Kolosa 1:16a

Wan mi maama den tagi li bonla kuli. Liba kuli ki ye kaa tie wani n tagi yaala. —Jan 1:3

Kilisiti den kpe ki fii ki go ye ki baa tie yaabi n kpe leni yaabi n ye kuli yaa Diedo. —Loma 14:9

U Tienu tie yin fidi ki dugi yua po, wan yua n den yini yi ke yin yaa tuugi leni o Bijua Jesu Kilisiti ti Diedo, ki ye o nii nni ki pia yanyenma leni o. —1 Kolinta 1:9

Jesu Kilisiti tie bi niba kuli bujialo 7

I nibuoli niba kuli baa taani n nintuali. N baa paadi baa kanilie, nan o yankpaalo n paadi i pe leni i quabi maama. –Matiyu 25:32

Wan Jesu den puogi ti ke tin waani bi niba o laabaaligamo, ki tieni siedi ke U Tienu dini wan Jesu li bali ke o tie o bujialo ki baa jia ti buudi leni yaa niba n fo leni bi tinkpiba kuli.
–JTT 10:42

Li baa tie yeni U Tienu bujiali daali, wan U Tienu n baa teni ke Jesu Kilisiti n jia ti buudi leni bi niba n den wuoni yaali kuli yaa daali yeni.
–Loma 2:16a

N teni a yaa ñoabonli n tie na U Tienu nintuali leni Jesu Kilisiti yua n baa jia ti buudi leni yaabi n fo leni yaabi n kpe kuli nintuali, ki puogi a laa kelima o cuama leni o bali dimi kuli yaa po.
–2 Timote 4:1

Be yaa po ke a nua ke a pia li bali ki yedi ke a kpiilo Jesu nni pia i tagili? ... Tikuli baa sedi U Tienu bujiali kaanu kani.
–Loma 14:10

Kelima U Tienu bili wan baa jia ti buteginkaadi leni ganduna yaabi kuli yaa daali. O gandi yaa joa n baa gaa o kaanu ki jia ti buudi.
–JTT 17:31a

8 Mi faabima ye Kilisiti bebe yaa kani

Jesu den yedi o: «Min Jesu n tie u sanu, i moamoani, leni li Miali, oba kuli kan pundi U Tienu Baa ya kani kaa tagini yaa sanu n tie mini yaa ka.»

—Jan 14:6

«Lan yaa po ke n yedi ke yi baa kpe yi tuonbiadi nni, kelima yi yáá daani ke n tie min tie yua, yi baa kpe yi tuonbiadi nni.»

—Jan 8:24

Ti kan baa mi faabima nitoa kuli kani. U Tienu ki puni yetoali ḡanduna nni bi nisaaliba siiga, yaali n baa fidi ki faabi ti, li yaa tie Jesu yaa ka.

—JTT 4:12

«Mini n tie bu buliñoabu. Yua n tagini n yaa kani ki kua kuli baa ye leni laafia. O baa yaa kua ki go ña ki baadi mi jie-ma.»

—Jan 10:9

Li tie lan yaa po ke Jesu fidi ki faabi wan caani yaabi ke bi pundi U Tienu kani cain. Kelima o fo yogunu kuli ki baa miadi U Tienu bipo.

—Ebilu 7:25

U Tienu n den teni ke o ḡani cain yeni, o den tua yua n cuani yaa faabima n ki pia gbenma yaabi n tuo ki tiendi wan bili yaali kuli po.

—Ebilu 5:9

Mi faabima ye Kilisiti bebe yaa kani 9

Yaa tuondi mani ti Baa U Tienu, wani yua n teni ke yi dagidi ki taani leni o nigagidiŋanba, ki baa ba wan U Tienu n bili yipo yaa ŋalimani mi yenma diema nni. O den faabi ki ñani ti li bii-gili paciamu nni ki kuani ti o Bibuadiga n die yaabi siiga. Ti baa mi faabima kelima wan U Tienu Bijua po. Lan tie ke o puni ti, ti tuonbiadi sugili.

—Kolosa 1:12-14

A pundi ki gaa li tili ki go pa-di li bontabinkaala, kelima bi den kodi a ke a daa bi niba U Tienu po leni a soama yaami n wuli, a daa i buoli leni i mabuoli

leni i nibuoli leni mi diema kuli siiga, ke U Tienu die ba.

—Mi Doagidima 5:9

Ama yinba, U Tienu teni ke yi tuugi leni Jesu Kilisiti ki ye o nii nni. O go teni ke Jesu tie tipo yaa yanfuoma n ñani U Tienu kani. Lan tie ke U Tienu tendi ke ti tiegi, tii go pia tagili. O gagidi ti o yuli po ki faabi ti kelima Jesu po.

—1 Kolinta 1:30

O den puni o yuli ki kpe tipo ki baa faabi ti leni tienbiadi ku-li, ki baa ŋanbi ti o yuli po tin tua o nibuonamu, wan bebe n die yaaba, yaabi n pia li yankuali li bontienkananli po. —Tita 2:14

10

Kilisiti soama ñani ti tuonbiadi

Ama ti yema yaa ye mi yenma nni, nani wani U Tienu n ye mi yenma nni maama, ti pia yanyenma leni ti yaba, o Bijua Jesu n den kpe ki wuli yaa soama guudi ti pala ki ñandi tipo ti tuonbadi kuli cain.

—1 Jan 1:7

Laa pia kuli tama ke Kilisiti yaa soama baa ñanbi ti ki cie yenni hali boncianla. O den puni o yuli U Tienu, ki tua yaa paabu n ki pia cagindi ba kuli kelima U Tienu Fuoma Yua, yua n ye hali yaa yogunu kuli, yaa paalu po. O yaa soama yeni baa ñani li bontienkakpienli yi yaami nni,

ki ñanbi yi yin yaa ñoa U Tienu yua n fo, ki tuuni o yaa po.

—Ebilu 9:14

Kelima yi bani ke U Tienu ki den taa yaa bonli n baa fidi ki bodi, nani ñanlijifa bi wula yeni, ki daa faabi yi leni yaa yema n tie fanmafanma, yin den baa yaami yi yaajanbi kani. Yen ka, o den daa ki faabi yi leni Kilisiti n kpe ki wuli o soama, yaama n tie bonbuadila, ki tie nan ban kodi ki puni U Tienu yaa pebiga, yaagi n ki pia cagindiba leni joangidi ba kuli yaa soama yeni.

—1 Pielu 1:18-19

**O nilo baa faabi kelima ti
dugidi Kilisiti po yaa po**

11

Ama yaami n tie na diani ke yin yaa daani ke Jesu tie U Tienu n gandi ki soani yaa faabika, Kilisiti, U Tienu Bijua, ki tuo ki goadi o ki yaa dugi opo ke yin baa li miali kelima o yaa po.

—Jan 20:31

Bi den buali o: «Ti baa tieni lede ki yaa tiendi U Tienu n bua yaa bontienkaala?» Jesu den gua ki yedi ba: «U Tienu n bua yin tieni yaa bontienkaali tie line, ke yin tuo ki goadi wan soani yua ki yaa dugi opo.» —Jan 6:28-29

U Tienu nanbili yaa po ke o den faabi yi kelima yi den dugi opo,

laa ñani yi yaa kani mo, li tie U Tienu paabu. Laa goa yi tuon-
ganma ka, lanwani oba kuli kan
pagi o yuli lipo. —Efesa 2:8-9

Jesu Kilisiti niinni o nilo yaa kua Jufinba koanciagu, bi o yáá kua, laa pia fuoma, yaali n pia mi fuoma tie ki tuo ki yaa goa o Diedo ki dugi opo ki doagidi ti dugidi yeni leni tin bua bi niba maama. —Galati 5:6

Kelima U Tienu teni ke ti tiegi kaa go pia tagili kelima ti dugidi yaa po yeni, ti ji mani leni U Tienu kelima ti Diedo Jesu Kilisiti yaa po. —Loma 5:1

Li Miali Diedo ñanbili ki gbeni, o niñigbadima mo ki tuoni mi bianu. Lan bonli lie yeni kuli gua ki pandi ti ti ñaagu kuli. N Diedo, a tie tin fidi ki dugi yua po bonñanla.

—Jelemi bubula 3:22-23

Ban ñoa yaala nani li tie U Tienu yeni, li siiga be naani leni a, fini yua n puuni tinba a niba ki nitianga sugili ti tuonbiadi po, ki go sundi ti tagili? Ñaa kubi a pabienli yogunu kuli, kelima mi niñigbadima mani apo.

—Mise 7:18

Nani i tanpokaani n kpedi ki yiini ki tinga po maama, o ñan-

bili yabi yaabi n jie opo yene.

—Pisoma 103:11

Ama li Miali Diedo ñanbili ye hali yaa yogu kuli yaabi n jie opo, o teginma mo ye hali bi bila puoliñuani kuli po.

—Pisoma 103:17

O den faabi ti. Laa tie kelima ti den tieni yaa tuonñama n tiegi ka, ama li tie ke o gbadi tipo mi niñima. O den faabi ti yeni keli- ma yaa walimi n tie ke o mali ti ke ti pia o miali buolu yaa po, ki go faabi ti kelima O Fuoma Yua mo teni ke ti pandi.

—Tita 3:5

U Tienu yi ti tin cua o kani 13

Li Miali Diedo go yedi: «Cua mani tin juogi leni ti yaba. Baa ke yi tuonbiadi moani nani i gaalimoani yeni, ti baa pendi nani mi tantanyoma yeni, baa ti yaa moandi nani ban tieni yaa tiadi ku moandigu yeni, ti baa pendi nani ti kunkundi yeni.»

—Esayi 1:18

Li Miali Diedo den yedi Nowe, nan kua ku ñinbiaciangu nni, fini leni a diegu kuli, kelima n laa mi naa nifiima siiga ke fini n tiegi n nintuali. —Micilima 7:1

U Tienu Fuoma yua leni ki Pebiga Paciamu kuli yedi: «Cua na.» Yua n gbadi kuli moko n

yedi, «cua na.» U ñuñuulu n pia yua kuli n cua. Yua n bua kuli n cua ki yaa ñu yaa ñima n puuni li miali ke panpaani ki ye.

—Mi Doagidima 22:17

Yinba, u ñuñuulu n pia yaaba kuli, cua mani mi ñima kani, baa yua n kaa pia ligi. Cua mani ki daa ki je, cua mani ki daa duvan leni mi naaganma ki daa pa ligi, ki daa pa liba kuli mo.

—Esayi 55:1

Laa jaanma juodidaali, lan tie mi jaanma dacianli, Jesu den se ki kpaani: «O ñuñuulu n pia yua kuli, wan cua n kani ki yaa ñu.»

—Jan 7:37

14 Bi niba kuli ka

Li Miali Diedo go yedi: «Yin ña mani bi siiga, ki paadi leni ba, ki daa go sii yaali n joagini kuli. Lanwani n baa tuo yin taa-ni leni nni.» —2 Kolinta 6:17

Ke yinba U Tienu bila n daa pia tagili ba kuli, ama yin yaa pia li papienli, baa ke yi ye yaa yogunu n tie na yaa niba n tien-di ti tuonbiadi ki joagini siiga. Yin daa pia ban baa fidi ki kuli yi leni yaala, ama yin yaa yieni bi siiga nani mu fidisanmu yeni ñanduna nni. —Filipa 2:15

Li tie lan yaa po ke ti fidi ki bandi ki gagidi U Tienu bila leni

tie U Tienu bila

ku tuotabigu yudaano bila. Yua n kaa tiendi yaali n tiegi kuli, waa tie U Tienu biga, yua ki bua o kpiilo o Diedo nni moko, waa tie U Tienu biga.

—1 Jan 3:10

U Tienu Fuoma Yua n gobidi yaabi kuli, bani n tie U Tienu bila. Yii baa yaa Fuoma Yua n tendi ke yi go tua i yonbi ki baa yaa ye leni i jeje ka, yi baa U Tienu Fuoma, yua n tendi ke yi tua U Tienu bimoanmu. Kelima wan yaa po ti tangi ki yi U Tienu ki yieni: «n Baa, n Baa.» —Loma 8:14-15

U Tienu n yedi yaala mi daabiadima po 15

Tin yaa tiendi yaali n dagidi, nani lan pundi tin yaa tiendi u yensiinu maama. Tin paadi leni yaa badu n joagini, leni li dañoli, leni mi conconma, leni ti cangidi buoli kuli, leni mi niama, leni li nunponbiadili. Ama yin laa mani o Diedo Jesu Kilisiti nani li minteeli n yen laa o toatiadi maama yeni, ki da jagi ki bili yin baa ŋoa o nisaalo yantiali maama. —Loma 13:13-14

Li nisaali yantiali bontienkaala doagidi cain, lan tie mi mi conconma leni ti joagindi, leni ti cagindi, leni i buli ŋoadima, leni li

tanbipuali leni u ñoagibiadu lingima, leni ti yibalindi, leni li koanli, leni li nunponbiadili, leni li pabienli, leni yaa yantiali n teni ke o nilo boagi leni o lielo, leni mi paadima bi niba siiga leni yaa paadima n kpendi nni a nianiadicaga, leni li pabiidili kelima nitoa bonŋanla po, leni li dañogaadili, leni yaa badi n joagini, leni laa bonjoangidi buoli kuli. N go tundi yi nani min den kpa tundi yi maama, ki waani yi ke yaabi n tiendi laa bonjoangidi buoli kuli kan baa ki tua U Tienu n die yaabi siiga yaaba.

—Galati 5:19-21

Yogu kuli ka ke tama moamoani ki tie moamaani

Jesu n den fii lankani ki baa suagi liiga...: «Canbanamo, n baa tieni lede ki baa yaa miali n kan gbeni?» Jesu den yedi o: «Bee n teni ke a yedi ke n nani? U Tienu bebe yaa ka, oba kuli ki nani. A bani U Tienu bali maama n yedi yaala, njan daa kpa o nilo, njan daa conbi, njan daa su, njan daa pua a lielo po faama, njan daa janbi oba kuli yin pia yaa nantaado yi siiga, njan kpiagi a baa leni a naa.» O joa yeni den gua ki yedi o: «Canba, n kubi lankuli hali n biwaami nni.» Jesu den diidi o

ki bua o ki yedi o: «Bonyenla n poadi a kani. Gedi ki ban kuadi njan pia yaala kuli, ki paa a luoda li ligi, lane a baa pia njanmani tanpoli po. Li yaa puoli njan cua ki noadi nni.» O joa yeni den biidi o nunga laa maama po ki tagini ki ban ca leni li pabiidili kelima o njanmano den yabi. —Maka 10:17-22

Jesu den gua ki yedi o: «njan bua o Diedo a Tienu, leni a pali kuli, leni a miali kuli, leni a yantiali kuli. Mani n tie U Tienu bali maama nni li majali, ki go tugi li yuli.» —Matiyu 22:37-38

Yin daa boandi yi yula

17

Kelima bi niba boncianla baa ti kpali ke bi tie mini, ki cua ki yedi: «Mini n tie Kilisiti, U Tien nu n gandi ki soani yaa faabika.» Yeni bi baa boandi bi niba boncianla. —Matiyu 24:5

Yii bani ke yaabi n tiendi yaali n kaa tiegi kan je li faali U Tien nu diema nni yoo? Yin daa boandi mani yi yula. Yaabi n conbi ki daa tieni li ñiigili, bi jawaaba leni bi jafanba kuli, bi i buli damba, bi yaabi n tieni li ñiigili ki conbi, bi jaba leni bi puoba kuli, bi yaabi n tieni ti joagindi leni ti cagindi kuli, bi yaa jabi n dua leni jatoaba nani bi tie bi puoba

yeni, bi yaa puobi n dua leni po toaba nani bi tie bi ciaba yeni, bi a conconna, bi yaabi n bua ñalimani ki pendi, bi bi dañoba, bi a nisugida, bi yaabi n bua ki yaa di bi lieba, yaabi n tiendi yeni kuli kan je U Tien nu diema faali. —1 Kolinta 6:9-10

N bibuadimu, yin daa tuo mani ke oba kuli n teni yin yaadi. Yua n tiendi yaali n tiegi, o tiegi nani o Diedo n tiegi maama. Yua n tiendi ti tuonbiadi tie o tuotabigu yudaano yua, kelima wan ku tuotabigu yudaano den tiendi ti tuonbiadi hali mi cicilima ki pundi hali moala.—1 Jan 3:7-8a

18 A tuonbiadi caani a mi kuuma po

A yaa kuandi a yama o nisaalo yantiali n bua yaala ya nii nni, li baa gobidi ki gedini a mi kuuma po, ama a ya kuandi a yama U Tienu Fuoma Yua n bua yaala yaa tienma ya nii nni, li baa gobidi ki gedini a li miali leni mi yanduanma po. –Loma 8:6

Li pundi tin jaani jaanjenjenga ki mangi ti pala, kelima a waalo na den kpe ki go faadi, o den bodi ke ti gua ki laa o.

–Luka 15:32

Ti tuonbiadi den kua nanduna nni kelima niyendo yaa po, ti tuonbiadi yeni mo den teni ke

mi kuuma kua. Li tie yeni ke mi kuuma den puodi bi niba kuli, kelima bikuli tieni ti tuonbiadi.

–Loma 5:12

Lanwani ti yanmaalibiadi yaa punbi, ti baa maa ti tuonbiadi, ti tuonbiadi mo yaa kpedi ki dagidi, ti mo baa ma mi kuuma.

–Jaka 1:15

Yaa nilo n tieni o tuonbiadi, wani n baa kpe. Ki biga kan tugi o Baa tagili tugili, bi baa mo kan tugi o biga tagili tugili. O nitinginka baa baa o teginma panpaani, o nibiado mo baa ba o biadi-ma yaa yi. –Esekieli 18:20

Kilisiti paadi mi kuuma

19

O den nagini ki sii ban den gbabini o tinkpilo yaa kaagu....

O den yedi o tinkpilo: «O jawaa-lo nna, n yedi a, fii.» Lani o tinkpilo yeni den fii ki kali ki maadi. —Luka 7:14-15a

Mini n tie o kpialo ki go tie o juodika, ki tie yua n fo. N den kpe ama diidi ki le, n go fo ki baa ye hali yaa yogunu kuli. N kubi mi kuuma leni bi tinkpiba kaanu sendabila.

—Mi Doagidima 1:18

«N Baa n bua nni yaali yaa po tie ke n baa pa n miali ke min go ti gaa li ki yaa fo. Oba kuli kan fie nni n miali, n baa pa li n

yama po. N pia li bali ki paa n miali, ki go pia li bali ki go gaa-li. N Baa n den bili n po ke min tieni yeni.» —Jan 10:17-18

Kelima li tie tiladi ke Kilisiti n yaa die hali U Tienu n baa paadi o yaa yibalinba kuli, ki teni wan nmaa ba. Wan baa juodi ki bolini yaa yibali tie mi kuuma.

—1 Kolinta 15:25-26

Wan den jaandi yeni, o den kpedi o nialu ki kpaani ki yedi: «Lasala ñane.» Yua n den kpe yeni den ñani, ke o nii leni o taana kuli finfini a caba, ke li cabili pini o nunga mo.

—Jan 11:43-44a

20

U Tienu bali maama

Ŋan daa ɲoadi tientoe se mini bebe.

Ŋan daa tagi nannanli, lan tie yaala yaa nannanli kuli, ... Ŋan daa gbaani laa nannana kani, Ŋan daa ɲoadi ba, ki baa jaandi ba.

Ŋan daa taa Li Miali Diedo a Tienu yeli fanfanma, kelima wani Li Miali Diedo kan ɲa yua n taa o yeli fanfanma ki kan cuo o.

Ŋan yaa faami mi fuodima daali po ki gagidi nani Li Miali Diedo a Tienu n bili maama. A baa tuuni dana luoba, ki soani a tuonli kuli. Ama li daleleeli tie Li Miali Diedo a Tienu n die yaa daali....

Ŋan jigini a Baa leni a Naa nani Li Miali Diedo a Tienu n bili opo maama, ke a dana n foagidi, Ŋan yaa pia mi yemanma mo.

Ŋan daa kpa o nilo.

Ŋan daa conbi.

Ŋan daa su.

Ŋan daa tieni a lielo po siedifaama.

Ŋan daa kuani a yama a lielo pua nni, Ŋan daa bua ki diedi a lielo diegu, bi o kuanu, bi o naacemo, bi o potuado, bi o nua, bi o ɲunbo, bi a lielo n die yaali kuli.

—Mitiadima 5:7-21

A kan fidi ki wuoni U Tienu, o baa le ɲa 21

**Niloba baa wuoni wuonkaanu-
ba ke n kan le o bii? Li Miali
Diedo yedi yeni. Mii yabi ki gbie
tanpoli leni ki tinga kaa yo? Li
Miali Diedo yedi yeni.**

—Jeremi 23:24

**Liba kuli ki ye ki wuo, ki kan
wuodi, liba kuli ki ye ki duagi,
ki kan doagidi bi niba n bandi.**

—Luka 8:17

**Li Miali Diedo nuni nua i kaa-
ni kuli, ki diidi yaabi n bia leni
yaabi n ɲani kuli.**

—Mi kpanjama 15:3

**O den tieni yeni kelima o den
bua ke bi nisaaliba n lingi wan
o Diedo, ke daalinba bi yaa baa-**

**liti, bi baa le o. Ama moamoani
waa foagi leni ti siiga baa niyen-
do.**

—JTT 17:27

**U Tienu nua nisaalo kuli n ta-
gi yaa sani. O diidi o cena kuli.
Yaabi n tiendi yaali n ki tiegi,
baa pia ban baa wuoni yaa bii-
gili nni bi yaa soangu nni.**

—Joba 34:21-22

**N yaa doni hali i tanpokaani, a
ye lipo, n yaa dua mi kuuma buo-
gu nni diidi, a ye lienni. Ba li
biigili ki boani a yaapo, o niagu
yeni nani o yensiinu yeni a yaa
po, li biigili mo tie nani mi yen-
ma yeni a yaa po.**

—Pisoama 139:8-12

22 **Yaabi n yie u Tienu yaa cuonu,
yuu n ki pia gbenma**

Mini o Joabijua baa soani n malekinba ban ña yaabi n tulini bi niba kuli leni yaabi n tiendi mi biadima kuli, ki luu baa ki buagi fantanma nni, ban baa buudi ki cegindi bi ñina naan-kani kelima bi loma po.

—Matiyu 13:41-42

Bani baa gedi yaa fala n ki pia juodima kani. —Matiyu 25:46a

A nuu, yaa ka a taali yaa tie yaali n dia ña ki tendi ke a tiendi ti tuonbiadi ñan jia ki luu foagima. Kelima a yaa baa yaa miali n kan gbeni, ki kua tanpo-

li leni taa yenli, yaa ka nuyendu, li baa cie ñan yaa pia taana lie leni niilie, ban luu ña yaa fantanma n ki pia gbindima nni.

—Matiyu 18:8

Ban ki den laa yua yeli ke li diani li miali yaa tili nni kuli, bi den luni o o fantanbuogu nni.

—Mi Doagidima 20:15

Ama U Tienu go kubi yaa tanpo-tuada leni yaa tinga n ye moala kelima laa maama po, ki baa buoni la o bujiali daali, wan baa bolini yaa niba n yie o yaa daali.

—2 Pieli 3:7

O Diedo bani ki baa faabi yaa-bi n fangi o leni ban ye yaa fala biigima nni, ki go bani ki baa kubi yaabi n ki tiegi o cuonu nni hali ti buudi daali cuonu n baa cua.

—2 Pielu 2:9

Kelima li tie tiladi ke ti kukuli n sedi Kilisiti bujiali kalikaanu kani, ke tin tie yaala kuli n doagidi, ke yua kuli n gaa wan den tiendi yaa bonjanla bi yaa bonbiadila wan den ye o gbanandi nni yaa yogunu yaa panpaani.

—2 Kolinta 5:10

U Tienu den teni ke mi buama ye ti pala nni ki dagidi cain ke tin yaa pia mi yanduanma li bu-

jiali daali, kelima ti yema ganduna nni tie nani Kilisiti yema.

—1 Jan 4:17

N go den laa bi tinkpiba, bi paatieba leni taliginba kuli, ke bi se li balikalikaanu nintuali. A tila den poabidi. Titoali yaali n tie li miali yaa tili mo den poabidi. Bi den jia ti buudi leni bi tinkpiba nan bi bontienkaali n den tie maama, ki goa leni ban den diani bipo yaala laa tili nni.

—Mi Doagidima 20:12

Lanwani ti siiga yua kuli baa togidi U Tienu wan den tieni yaala kuli, leni wan den tieni li yaali yaa po.

—Loma 14:12

Jesu Kilisiti ɲambili

Jesu tondiba den tiendi yaa sie-di n pia u paalu boncianla, ki maadi o Diedo Jesu fiima bi tinkpiba siiga maama. U Tienu sela den ye leni bi kuli boncianla.

—JTT 4:33

Lanwani laa ɲoa ke o nilo den bua ka ke U Tienu tieni opo yeni, laa ɲoa ke o moandili mo. Li ɲoa ke U Tienu gbadi opo mi niñima.

—Loma 9:16

Ama U Tienu ɲambili, yaali n tie paabu kaa pia panpaani, leni Adama tuonbiadi ki naani, kelima nani bi niba boncianla kpe kelima niyendo tuonbiadi po ye-

ni, laa pia kuli tama ke bi niba boncianla baa U Tienu ɲambili leni o paabu, yaabu n cua kelima niyendo yaa po. —Loma 5:15

Yi bani O Diedo Jesu Kilisiti ɲambili, wan yua n den pia ke li kandi den tua yua n luo kelima yi po, ke o luoma yeni n teni ke yi mo n baa ke li kandi.

—2 Kolinta 8:9

Ke tinba, U Tienu n teni ke tinba yaabi n tiegi kaa go pia tagiliba kuli kelima o ɲambili yaa po, n baa baa ya miali n kan gbeni, tin sugini ki baa yaali.

—Tita 3:7

**Nan biidi a pali a tuonbiadi po ki
lebidi ki ŋaa ti**

25

O den tua: «Biidi mani yi pala yi tuonbiadi po, ki lebidi ki ŋa ti ki ŋoadi U Tienu, kelima U Tienu n baa yaa die bi niba cain, yaa yogunu pundi.» –Matiyu 3:2

«Yeni ka ba. Yi yaa biidi yi pala yi tuonbiadi po ki lebidi ki ŋa ti ki ŋoadi U Tienu, yi moko yi kuli baa bodi.» –Luka 13:3b

Yua n wuoni o tuonbiadi, o yema kan yaa mani opo, ama yua n tuo ki ŋa o tuonbiadi baa baadi mi niñima.

–Mi kpanjama 28:13

Bi niba yama n den pii yaa yogunu, U Tienu den cedi ba kaa

cuo ba nani lan den pundi maa-ma, Ama moala o wangi bi niba kuli ke bikuli n biidi bi pala bi tuonbiadi po ki lebidi ki ŋa ti.

–JTT 17:30

Lan yaa po yin biidi mani yi pala yi tuonbiadi po ki lebidi ŋa ti.

–JTT 3:19a

Yeni de, U Tienu n bua yaa pabiidili buolu teni ke o nilo biidi o pali o tuonbiadi po ki lebidi o yama ki ŋa ti, ki baa mi faabi-ma, ki kan ti mua ke o yaa lebidi o yama. Ŋanduna yaa pabiidili mo cuani mi kuuma.

–2 Kolinta 7:10

O nibiado ŋa u sanu, ti tuonbiadi daano n ŋa o yantiali joagindi ki lebidi ki gua mini Li Miali Diedo kani, min yua n baa gbadi opo mi niñima, mini yi Tienu, yua n puuni sugili leni ti bulicindi kaa cedi. —Esayi 55:7

O nibiado yaa lebidi ki ŋa wan tieni yaa tuonbiadi kuli, ki tiendi n mabilikaama, ki go tiendi yaali n tiegi leni yaali n ŋani, laa pia kuli tama o baa ye, o kan kpe. —Esekieli 18:21

U Tienu kpiagi Jesu ki teni ke o ye o jienu kani, ki tua o bado leni O Candaano, ke wan pa Isalelenba u sanu ban biidi bi pala

bi tuonbiadi po ki lebidi ki ŋa ti ke U Tienu n pa bi sugili tipo. JTT 5:31

Yi yaa puni yaa niba n tudi yipo sugili, yi Baa yua n ye tanpoli mo baa pa yi sugili....
Matiyu 6:14

Diidi, n se bu buliñoabu kani ki yedi gafala. O nilo yaa gbadi n nialu ki luodi n po bu buliñoabu, n baa kua o deni ki je leni o, omo baa je leni nni.
—Mi Doagidima 3:20

Jesu n den laa ban dugi opo maama, o den yedi yua ya gbannandi n kpe, N bijoa, a baa a tuonbiadi sugili. —Maka 2:5

Nan paadi leni ɲanduna bonla 27

Yin daa go yaa taa mani leni yaabi n tuuni li biigili bontienkaala, yaali n bia kaa pia fuoma, ama yin doagidi ke laa bontienkaala bia. —Efesa 5:11

Yinba yaabi n ɲa U Tienu nani yaa pua n ɲa o calo ki conbi leni jatoa yeni, yii bani ke yua n danti leni ɲanduna kuli tie U Tienu yibali ka yo? —Jaka 4:4

Yin daa bua mani ɲanduna leni yaali n ye lienni. O nilo ya bua ɲaduna, waa pia mi buama U Tienu ti Baa po o pali nni. Kelima yaala n ye ɲanduna nni kuli, lan tie ti gbanandi yanbuabiadima, leni o nuni yanbuabiadima, leni

yaala n ye o miali yemi nni ki teni ke o pia ti japaadi, likuli pia ɲantaado leni U Tienu, li ɲantaado ye leni ɲanduna.

—1 Jan 2:15-16

Yaa kuandi mani yi yama tanpoli bonli nni, ki daa kuandi yi yama ɲanduna yaa bonla nni.

—Kolosa 3:2

U Tienu ɲanbili, yaali n cuani mi faabima bi niba kuli po, doagidi. Li bangi ti ke tin paadi leni U Tienu yiema leni ɲanduna yanbuabiadima, ki yaa ye ɲanduna nna nii nni ki kubi ti yula ki tien-di yaali n tiegi, ki fangi U Tienu.

—Tita 2:11-12

28 U tienu n mali yaa

Jesu den gua ki yedi o: «N yedi a moamoani, bi yaa gua mali o nilo ke o pia li miapanli, o kan baa U Tienu yaa die o.»

—Jan 3:3

O nilo yaa tuugi leni Kilisiti ki ye o nii nni, o tie ni paano, li bonkpela kuli pendi, likuli tua bonpanla.

—2 Kolinta 5:17

N baa pa yi a papaana, ki kua-ni yi nii nni a yantiapaana. N baa ñani yi nii nni yi pala yaa juagi nani a tana yeni, ki pa yi yaa pala n dingi.

—Esekieli 36:26

nilo pia li miapanli

Ti bani ke U Tienu n mali yua kuli kaa tiendi ti tuonbiadi, keli-ma U Tienu Bijua kubi o ke o biado kan sii o.

—1 Jan 5:18

Ama yaabi n den tuo ki ɲoadi o wani kuli, o den dini ba li bali ke bi tua U Tienu bila, bani yaabi n tuo ki ɲoadi o ki dugi opo kuli.

—Jan 1:12

Yii go mali ki tua U Tienu bila kelima yaa bonbuoli n baa bodi yaa po ka, li tie yii n kan bodi hali abada. U Tienu maama yaami n baa fo hali yaa yogunu kuli yaa po.

—1 Pieli 1:23

**Ti kpe ti tuonbiadi po ki tuugi
leni Kilisiti ki fo**

29

Yinba mo yi den tie bi tinkpiba kelima yi tuonbiadi leni yi tagili po. O den taani ki fiini ti leni Jesu Kilisiti bi tinkpiba siiga, ki duoni ki kaani ti leni o tanpoli diemi nni, tinba yaabi n tuugi leni Jesu Kilisiti ki ye o nii nni.
—Efesa 2:1, 6

Yi moko n yaa nua mani yi yula ke yi kpe ki paadi leni ti tuonbiadi, ki di fo U Tienu po kelima yi tuugi leni Jesu Kilisiti ki ye o nii nni.
—Loma 6:11

U Tienu n den fiini yi leni Kilisiti ke yi fo yeni, yaa lingi mani yaa bonli n ye tanpoli po, Kili-

siti n ka naankani U Tienu jienu po.
—Kolosa 3:1

Wan Kilisiti den tugi ti tuonbiadi o gbanandi nni li dapoanpoanli po, ke tin yaa tie nani bi tinkpiba yeni ti tuonbiadi po, ki nan yaa fo ki tiendi mi teginma. Li tie kelima o poagilima po ke yi tindi.
—1 Pieli 2:24

Yi den kpa tie bi tinkpiba kelima yi tuonbiadi leni yin ki den kua Jufinba koanciagu yaa po. Ama U Tienu den taani ki fiini yi leni Kilisiti ke yi fo. O den puni yi sugili yi tuonbiadi kuli po.
—Kolosa 2:13

Yaa miali n kan gbeni

Kelima ti tuonbiadi panpaani tie mi kuuma, ama U Tienu n puni ti yaa paabu ke panpaani ki ye tie yaa miali n kan gbeni, kelima yi tuugi leni ti Diedo Jesu Kilisiti ki ye o nii nni. —Loma 6:23

Yua n buli li nisaali yantiali n bua yaala, li nisaali yantiali yeni baa teni wan yendi mi bodima, ama yua n buli U Tienu Fuoma Yua n bua yaala, U Tienu Fuoma Yua yeni baa teni wan yendi yaa miali n kan gbeni.

—Galati 6:8

Nani Musa n den taa o kumoanwa ki fiini ki caani o li fuasieli nni maama, li tie tiladi ban fiini

o Joabijua moko yeni, ke yua n tuo ki ɲoadi ki dugi opo kuli n baa yaa miali n kan gbeni.

—Jan 3:14-15

N yedi yi moamoani, yua n cengi n maama ki dugi yua n soani nni po pia yaa miali n kan gbeni, cuonu ki ye opo, ama o ñani mi kuuma nni ki kua li miali nni.

—Jan 5:24

Yua n tuo ki ɲoadi U Tienu Bijua ki dugi opo kuli pia yaa miali n kan gbeni. Ama yua n kaa tuo ki ɲoadi U Tienu Bijua kuli, ki yiedi wan yedi yaala kan le laa miali, U Tienu pabienli se o yuli po.

—Jan 3:36

Ti bani cain ke ti faabi

31

Lan yaa po, kelima yi tua U Tienu bila, wani U Tienu den soani o Bijua Fuoma yua yi pala nni ke o tangi ki tua, n Baa, n Baa.
—Galati 4:6

Line n teni ke ti bani ke ti tuugi leni U Tienu ki ye o nii nni ke omo ye ti nii nni, o puni ti ke ti tuugi leni o ki pia o Fuoma Yua.
—1 Jan 4:13

Yua n tiendi U Tienu mabili-kaama kuli tuugi leni o ki ye o nii nni, wan U Tienu mo ye o nii nni. Wan puni ti o Fuoma yua yeni n teni ke ti bani ke o ye ti nii nni.
—1 Jan 3:24

N bibuadimu, tin daa bua mani ti yabi leni mi maama bebe. Tin yaa tiendi yaali n baa doagidi ke ti buama tie buamoanma. Lani n baa teni tin bandi ke ti tie i moamoani yaaba, ki go duani ti yama U Tienu nintuali. —1 Jan 3:18-19

Yua n tuo ki gaa n ñoabonbili-kaana ki kubi ña, wani n tie yua n bua nni moamoani. Yua n bua nni yeni n Baa baa bua o, n moko baa bua o ki doagidi opo min tie yua.
—Jan 14:21

U Tienu Fuoma yua tiendi sie-di ti pala nni ke ti tie U Tienu bila.
—Loma 8:16

32 Kilisiti yienu ti nii nii puuni ti li pamanli

U Tienu n die a pali nni, laa goa ŋan di yaala leni ŋan ñu yaala. Li goa U Tienu Fuoma Yua n puuni a yaa teginma leni yaa yanduanma leni yaa pamanli.
—Loma 14:17

N waani yi laa maama ke yin yaa pia n yaa pamanli yi pala nni, ke yi pala n yaa mani cain.
—Jan 15:11

Yeni de, Jufinba balimaama den teni ke bi kpa ki tabini nni leni Kilisiti li dapoanpoanli po ki kuu nni. Lanwani laa go tie mini n fo, li tie Kilisiti n di fo n nii nni. Min fo n gbanandi nni moala yeni, n fo ki goa wan U Tienu

Bijua ki dugi opo, wan yua n den bua nni ki puni o miali ki kpe mini yaapo.
—Galati 2:20

A baa wangi nni yaa sanu n pia li miali, yua n ye leni a mangidi o pali ki guodi, li pamancianli ye leni yua n ye a jienu hali yaa yogunu kuli.
—Pisoma 16:11

Moala n kpendi a kani. N maa-di laa maama ki daa ye ŋandu-na nni ke bi pala n yaa mani cain, nani n yaa pali n mani cain maama.
—Jan 17:13

Yi baa yi mi ñima leni li pamancianli yaa ñinbuna n puuni mi faabima yaa kani.
—Esayi 12:3

Li Miali Diedo n yedi yaala

Yii bani ke yin teni yua yi yula ki tuo ki ŋoa o maama kuli, yi tie o yonbo kaa? Li yaa tie ke yi tuo ki ŋoa ti tuonbiadi ke ti die yi, laa ŋoadima baa yuandi ki cuani mi kuuma. —Loma 6:16a

O Diedo Jesu yaa ñani tanpoli po u mupienu nni ki doagidi o yuli, ke o malekinba yaaba n pia u paaciamu yegi leni o, U Tienu baa faabi yinba yaabi n laadi fala moala, leni tinba moko. Jesu baa cua yeni, ki tuu yaaba n kaa fangi U Tienu leni yaaba kaa tuo ki ŋoadi o labaalijamo, yua n

waani ti ti Diedo Jesu Kilisiti yaa maama fuuli, bi biadima panpaani. —2 Tesalonika 1:7-8

Yi yaa ŋoa Li Miali Diedo yi Tienu ñoabonbilikaana, min bili yipo yaa dinla, li seli baa ye. Yi yáá ŋoa li miali Diedo yi Tienu ñoabonbilikaana fala baa ye....

—Mitiadima 11:27-28a

Ama yi yáá tuo ki ŋoa Li Miali Diedo yedima, yi yaa yie Li Miali Diedo bali maama, lani Li Miali Diedo nuu baa mabini yi nani wan den mabini yi yajanbi maama yeni. —1 Samieli 12:15

**Li tie tiladi tin tuo bi niba nintuali
ke ti tie Kilisiti yaaba**

A yaa tuo leni a ñoabu bi niba nintuali ke wani Jesu tie o Diedo, ki daani a pali nni ke U Tienu den fiini o bi tinkpiba siiga, a baa faabi. Kelima ñan tuo ki goadi Jesu ki dugi opo a pali nni yeni, ke a baa ke U Tienu teni ke a tiegi kaa go pia tagili a ñoabu n mo n tuo bi niba nintuali keli tie yeni, lan teni ke a baa ke U Tienu faabi a.

—Loma 10:9-10

Lan yaa po yua n tuo bi niba nintuali ke n tie o Diedo kuli, n moko baa tuo n Baa yua n ye tanpoli nintuali ke o tie n yua.

Ama yua n nia bi niba nintuali ke mii tie o Diedo, n moko baa nia n Baa yua n ye tanpoli nintuali ke waa tie n yua.

—Matiyu 10:32-33

Yua n tuo ke Jesu Kilisiti den tua nisaalo ki cua ki pia ti gbannandi kuli pia yaa Fuoma Yua n tie U Tienu Fuoma Yua.

—1 Jan 4:2

Yua n jie i fe min leni n maa-ma kuli po, o Joabijua yaa ti cua leni o kpiagidi, leni U Tienu ti Baa yaa kpiagidi, leni malekinba yaabi n gagidi wan U Tienu po yaa yaadi kuli.

—Luka 9:26

Yin yaa kubi mani yi yula ki guu, kelima yi yibali, o tuotabigu yudaano, goadi nani yaa yangbanlo n mua ki lingi wan baa cuo yua ki ŋmani yeni.

—1 Pielu 5:8

Lani n pendi U Tienu Fuoma Yua den gedi Jesu li fuasieli nni, ke ku tuotabigu yudaano Sutaani n moandi ki baa tulini o. Jesu den yedi o, fuadi likani, Sutaani, kelima li diani U Tienu ŋantaadikpelo tili nni, Gbaani ki pugi o Diedo a Tienu, ki yaa tuuni wan bebe yaa po. Lane ku tuotabigu yudaano o den ŋa Jesu. Lan yaa yogunu malekinba den

cua Jesu kani ki todi o yema nii.

—Matiyu 4:1 leni 10-11

N soani a bipo ŋan teni ban le ki bandi ban tie maama, ki lebi-di ki ña li biigili nni ki kua mi yenma nni, ki go ña Sutaani paa-lu nni ki ŋoadi U Tienu ki tuo ki ŋoadi min Jesu ki dugi n po, ke wan U Tienu n pa ba bi tuonbiadi sugili leni bi biinu wan gagidi yaaba o yuli po kuli n baa yaa piama nni. —JTT 26:18

Yin taa mani U Tienu n puuni yaa toatiadi kuli ke yin fidi ki sedi bonjanla, ki yie ku tuotabigu yudaano nunfanbiadibu kuli.

—Efesa 6:11

U Tienu Bijua den cua ki doagidi o yuli ki baa bolini ku tuotabigu yudaano bontienkaala.

—1 Jan 3:8b

Lanwani yin yaa miindi yi yula U Tienu kani. Yaa yiedi mani ku tuotabigu yudaano Sutaani, o baa sani ki foagidi yikani. Yin nagini mani U Tienu kani, omo baa nagini yi kani. —Jaka 4:7-8a

Lan yogunu mi biadima daano baa doagidi. O Diedo Jesu yaa cua, o baa kpa o leni o ñoabu fawaama. —2 Tesalonika 2:8a

Kelima a bila yeni tie nisaaliba ki pia ti gbanandi leni mi soama, lanwani Jesu moko den tua ni-

saalo ki pia ti gbanandi leni mi soama. O den tua yeni ki kpe, ke o kuuma po wan bolini yua n pia mi kuuma paalu, lani n tie o tuotabigu yudaano. —Ebilu 2:14

Ŋme baa paadi ti leni Kilisiti n pia tipo yaa buama? Naani fala n baa paadi ti leni mi bi? Bi ti yanyagidi? Bi niba n wangi ti yaa fala kelima ti tie Jesu yaabi po bi? bi mi koma? Bi mi luoma? Bi yaa fala n baa fidi ki cuani mi kuuma? Bi yaabi n baa taa ki jusiegi ki baa kpa ti? ... Ama laa bonli kuli siiga, wan yua n den bua ti yeni tendi ke ti paadi likuli cain. —Loma 8:35, 37

Jesu nɔadika tagu nni

N yaa bi maadi bi nisaaliba mabuoli leni malekinba yaa mabuoli kuli, ki naa pia mi buama, n baa tie nani ban pua yaa kudi yeni, yaa ka nani ban pua yaa longa n tiendi ku fuugu bebe yeni.

—1 Kolinta 13:1

Ti bani ke ti ñani mi kuuma nni ki kua li miali nni kelima ti bua ti kpiiba Jesu nni. Yua n ki pia mi buama yeni daa ye mi kuuma nni. O nilo yaa tua ke o bua U Tienu, ki nan nani a kpiilo Jesu nni, o tie tuofaadaano, kelima yua n ki bua o kpiilo Jesu nni, wan nua yua, baa gaa le-

de ki bua U Tienu wan ki nua yua?

—1 Jan 3:14; 4:20

Jesu go den buali o, Jonasa bi-jua Simono, a sua ke a bua nni bi? Piel den gua ki yedi o: «Mm, o Diedo, a bani ke bua ɲa.» Jesu den yedi o ɲan yaa kpa n pe.

—Jan 21:16

Ama U Tienu Fuoma Yua n luoni yaa bonluokaali tie mi buama, leni li pamanli, leni mi niñigbadima, leni mi ɲanma, leni ki yaa tiendi U Tienu leni o liebi po kuli yaali n pundi, leni li padingili, leni li yukubili.

—Galati 5:22-23a

38 Jesu Kilisiti fiima bi tinkpiba siiga

Dana nii n den pendi Jesu goa-dikaaba go den ye li dieli nni, ke Toma moko ye leni ba. Ba ke bi den luoni a buliñoana, Jesu den cua ki sedi bi siiga ki yedi: «duani mani yi yama.» O den yuandi ki yedi Toma: «tandi a nubila na, diidi nni, tandi a nuu ki tuuni n logili nni, ki daa luo n po ti dugidi, ama ñan yaa dugi n po.» Toma den gua ki yedi o, n Diedo leni n Tienu.

—Jan 20:26-28

U Tienu den teni Jesu bi niba nuu nni ke bi kuu o kelima ti yaa tuonbiadi po. Ama o den fiini o ke wan U Tienu n teni

tin yaa tiegi ki daa go pia tagili.

—Loma 4:25

Ti den laa wan den tieni yaali kuli Jufinba diema nni leni bi dociamu Jelusalema nni kuli, ki tieni lipo siedi. Bi den joani o ku daagu po ki kpa o. Ama li dataa-li daali U Tienu den fiini o bi tinkpiba siiga, ki teni ke o doagidi o yuli tipo. Waa den doagidi o yuli Jufinba kuli po ka, o den doagidi li U Tienu n den tuodi ki gandi yaa siedinba po bebe, lan tie tinba yaabi n den taani ki di ki go ñu leni o, wan den fii bi tinkpiba siiga yaa yogunu.

—JTT 10:39-41

Ti fiima bi tinkpiba siiga tie ti suginma 39
yaami n pia ti kpiagidi

Laa yogunu Jesu den cili ki doagidi ki wangi o noadikaaba ke li tie tiladi wan gedi Jelusalema, ke Jufinba nikpeliba, leni U Tienu diegu nni sugili miabu yudaano leni o puoli yaaba, leni U Tienu bali maama bangikaaba n waani o fala boncianla, ke tiladi bi niba n kpa o, ama U Tienu baa fiini o bi tinkpiba siiga li dataali daali. —Matiyu 16:21

U yogunu kpendi ki pundi baa moala ke yaabi n kpe baa gbadi mini U Tienu Bijua nialu, ke yaabi n gbadi ki tiendi wan yedi yaala baa yaa ye. U yogunu kpendi

ke yaabi n kpe ki ye a kula nni kuli baa gbadi o Joabijoa nialu ki ña bi kula nni. Yaabi n tieni yaali n nani baa fii ki yaa fo. Yaabi n tieni yaali n bia baa fii, ban jia leni baa ti buudi ki cuoba. —Jan 5:25b, 28b-29

Nan ti Baa U Tienu kpiagidi n den teni ke Kilisiti fii bi tinkpiba siiga ki go fo maama, ti moko ye leni li miapanli yene. Kelima ti yaa den tuugi leni Kilisiti ki taani leni o o kuuma nni, ti go baa tuugi leni o ki taani leni o fiima bi tinkpiba siiga nni. —Loma 6:4b-5

40

Mi gagidiŋanma o Diedo po

Hali ke ɲanduna daa tagi, U Tieniu den gandi ti tin yaa tuugi leni Kilisiti ki ye o nii nni, ki tie yaabi n gagidi wan U Tieniu po ki ɲani, ki ye o nintuali kaa pia tagiliba kuli.
—Efesa 1:4

Ti buakaaba, kelima ti pia laa ñoaniani, tin yaa ɲanbidi mani ti yula ki ñani ti gbanandi leni yaa yantiali kuli joagindi, ki fangi U Tieniu, ki tiendi a nia ki gagidi opo daali kuli, hali tin ban ɲanbi cain ki gbeni. —2 Kolinta 7:1

Lanwani o nilo yaa ɲanbi o yuli, ki paadi leni min maadi yaa biadima maama na kuli, o baa tie

nani yaa tadiga n tie a tuonkpiaga po yeni, o canbaa n gagidi gaa o tuonli po ke o pia opo mi fuoma, ki bogini gaa ke o dagidi yaa tuonli n ɲani kuli po.
—2 Timote 2:21

U Tieniu ti Baa den gandi yi nani wani den tuodi ki jagi maa-ma, ki teni ke o Fuomi Yua gagidi yi wan U Tieniu po, ke yin yaa tuodi ki tiendi Jesu Kilisiti n yedi yaala, ke o soama, yaama n den wuli, mo n miimi yipo. U Tieniu n yaa ɲanbidi yipo ki puuni yi mi yanduanma ki pugidi pugidi.
—1 Pieli 1:2

Li tie lan yaa po ke Jesu moko den laa fala ki kpe u dogu bilinciamu buliñoabu niinpo, ki baa gagidi bi niba U Tienu po leni o soaceli.
—Ebilu 13:12

Ti yaa tuo ki doagidi tin tieni yaa tuonbiadi, U Tienu tie tin fi-di ki dugi yua po ki go tiegi mo ki baa pa ti sugili tin tieni yaa tuonbiadi po, ki ŋuudi ti pala ki ñani tipo yaali n ki tiegi kuli.
—1 Jan 1:9

Mini, n batisi yi leni mi ñima, kelima yi biidi yi pala yi tuonbiadi po ki lebidi ki ŋa ti, ama wan yua n ŋoa puoli pia u paalu

ki cie nni. Mii pundi baa ki tua o cacaatugilo. Wani n baa batisi yi leni U Tienu Fuoma yua leni mi fantama.
—Matiyu 3:11

Ke o baa gaa ti ti yibalinba nuunni, ki teni tin yaa tuuni opo kaa jie, ki gagidi opo ki yaa tiendi wan yedi yaala ti miali dana kuli.
—Luka 1:74-75

Lanwani, nani laa bonli kuli n baa nandi ki bodi yeni, li pundi yi tagi n yaa tie lede? Li pundi ke yi tagi n yaa ŋani ke yi gagidi U Tienu po ki fangi o.

—2 Pielu 3:11

42 Yaa niba n gbie leni

**U Tienu Fuoma Yua yaa cua yi-
kani ki gbieni yi yaa yogunu, yi
baa baa u paalu ki yaa tiendi
npo siedi. —JTT 1:8a**

**Ama U Tienu Fuoma Yua yaa ye
yi nii nni, o nisaalo yantiali kan
yaa die yi, wan U Tienu Fuoma
Yua n baa die yi. Yua n kaa pia
Kilisiti Fuomi yua waa tie Kilisi-
ti yua. —Loma 8:9**

**N baa kuani n Fuoma Yua yi
nii nni, ki teni yin yaa noa n ma-
bilikaama, ki go yaa faami n bali
maama po ki tiendi mani min
yedi yaala. —Esekieli 36:27**

U Tienu Fuoma Yua

**Bi noadikaaba den ye leni li
pamancianli ki gbie leni U Tienu
Fuoma yua. —JTT 13:52**

**Yinba yaabi n bia, yaa bani ki
yaa puuni yi bila li bonganla,
lanwani laa pia kuli tama ke ti
Baa yua n ye tanpoli baa pa yaa-
bi n mia o O Fuoma Yua.
—Luka 11:13**

**Ban den jaandi yeni ki gbeni,
ban den taani naankani den di-
gibi. U Tienu Fuoma Yua den
gbieni bikuli ki die ba, ke bi den
wangi U Tienu maama leni li
papaali. —JTT 4:31**

I ñoanian-tiami Jesu yaabi po 43

N buakaaba, yin laadi yaa fala moala nne ke li koani yi nani mi fantanma yeni ki bigidi yi, lan daa paki yi nani li tie boncanla ki ye yi siiga fanfanma yeni. Ama yin yaa mangidi mani yi pala kelima yi ta leni Kilisiti o fala nni, ke o kpiagidi yaa doagidi yaa yogunu, yin yaa ye leni li paman-kandikaali. —1 Pielu 4:12-13

O baa duuni ki ñani ti ninsiidi kuli bi nuni nni. Mi kuuma kan go yaa ye, li paboanli leni a bubula leni yaali n baa koani o nilo kuli moko kan go yaa ye, kelima li bonkpiala kuli bodi. —Mi Doagidima 21:4

Li Miali Diedo kuu leni li paboancianli danba, o gaani yaabi yaa jigi n cie. —Pisoma 34:19

N yaa nii n tieni laa bonla kuli. Li kuli yemi ña n ya kani. Li Miali Diedo n yedi yeni. Diidi min baa mua yua yapo, li tie yua yaa yami n yagini kelima o tuonbiadi po ke o miini o yuli lipo, wan yua n jie n maama ki digibi. —Esayi 66:2

Yin juuni mani leni fala ki yaa bani ke li tie yi po tundi fala, U Tienu tiendi yipo yeni kelima o nua yi ke yi tie o bila. —Ebilu 12:7a

44 I ñoanian-tiami yaabi n ye mi biigima nni po

**Kelima o den laa fala ban den
bua ki tulini o yaa yogunu, o baa
fidi ki todi ban bua ki tulini
yaaba. —Ebilu 2:18**

**Yi yaa duodi mi ñima, n baa ye
leni yi, yi yaa baa duodi i kpen-
ciami, yi kan milini yi, yi yaa
baa cuoni mi fantama nni yi kan
buodi, i mupieni kan juu yi.
—Esayi 43:2**

**Tulinbuoliba kuli kan cua yi
kani kaa tie yaami n kpendi bi
nisaaliba kuli po: Ama U Tienu
tie yin fidi ki dugi yua po. O kan
tuo yaa tulinma n cie yi fidu**

**bianu n cua yi kani. Die mi tuli-
nma yaa cua yi kani yaa yogunu,
U Tienu baa ñanbi yipo u sanu
naankani ke bi baa sani ki cia.**

—1 Kolinta 10:13

**Li kan waagi ke U Tienu yua n
puuni mi yanduanma baa paadi
Sutaani ki madi o yi taana tiipo.
Ti Diedo Jesu ñanbili n yaa ye le-
ni yi. —Loma 16:20**

**Ti bani ke U Tienu tuuni li bon-
la kuli nni yaabi n bua o yaa ña-
mu po, bani wan yini yaaba, nan
wan den jagi maama.**

—Loma 8:28

**I ñoaniantiami yaabi n koani mi
jami ki paadi po**

45

Yua n koani mi jami ki paadi kuli, n baa teni wan tua nani u benjielu yeni n Tienu dieli nni, ki kan go ña lienni. N go baa diani opo n Tienu yeli leni n Tienu dogu yeli, lan tie Jelusalema paano, yua n baa ña tanpoli n Tienu kani ki jiidi. N go baa diani opo n yepanli.

—Mi Doagidima 3:12

Yua n pia a tuba n cengi U Tienu Fuoma yua n yieni n nitaana yaali na. Yua n koani mi jami ki paadi kuli, n baa pa o wan yaa di yaa miali n kan gbeni tibu yaabu n ye U Tienu denpo u

kanjamu nni yaa bonluonkaala.

—Mi Doagidima 2:7

Yua n koani mi jami ki paadi kuli, bi baa yieni o ti tiapiendi. N kan duuni ki ñani o yeli li mia-moanli yaa tili nni. N baa tuo ke n ban o yeli n Baa U Tienu leni o malekinba nintuali.

—Mi Doagidima 3:5

Yua n koani mi jami ki paadi kuli, n baa teni wan yaa kaa leni nni n balikalikaanu kani, nani mini n ba n den koani mi jami ki kaa leni n Baa o balikalikaanu kani maama yeni.

—Mi Doagidima 3:21

46 U Tienu n waani ti

Ama mini n yedi yi ke yua n ñani o pua kuli, ke laa tie keli-
ma o conconma po ka, o teni ke
laa pua tua poconconli. Yua n
go taa ban ñani yaa pua kuli
moko conbi. —Matiyu 5:32

Yua n ñani o pua ki go taa po-
toa kuli conbi. Yua n taa yaa
pua ke o calo ñani o mo conbi.

—Luka 16:18

Moala n bili mi naa maama
yaabi n tieni li ñigili kuli po,
(laa tie mini n bili yaama, O Die-
do n bili ma.) O pua n daa ña o
calo kani. O yaa ñani o kani,

yaala li poñanli po

wan daa go kuni jatoa, wan yaa
ye o bebe, yaa ka wan go mangi
leni o calo ki gua o kani. Joa
kuli mo n daa ñani o pua.

—1 Kolinta 7:10-11

Li bali maama loli o pua leni o
calo hali o calo miali banlu, ama
o joa yaa kpe, o pua yeni faabi
leni yaa balimaama n den luo o
yeni. Lanwani o yaa dua leni ja-
toa ke o calo daa ye, bi baa yi o
li poconconli. Ama o calo yaa
kpe, o faabi leni laa bali maa-
ma. O yaa kuni joatoa, waa tie
poconconli. —Loma 7:2-3

Cengi mani, n baa cua ki ludi yi nani li conconli yeni. U Tienu baa ŋanbidi yua n guu n cuama po, wan yua n kubi o tiayiekaadi ke wan daa cuoni mubili ban le o fe. —Mi Doagidima 16:15

Yi moko n bogini ki yaa guu, kelima o Joabijoa baa cua yin ki daani o yaa yogunu.

—Luka 12:40

Moala n niba, yaabi n tie ti tuonbiadi danbi ki go yie U Tienu nani yaa pua n yie o calo ki conbi leni jatoa yeni, bani yaa siiga yua n jie i fe min leni n maama kuli po, mini o Joabijua yaa ti cua leni n kpiagidi leni n

Baa kpiagidi, ki yegi leni malekinba yaabi n gagidi wan U Tienu po, laa yogunu n moko baa ti jie laa nilo po i fe. —Maka 8:38

N yaa gedi ki ban ŋanbi yipo u kaanu yeni, n baa gua ki cua ki taa yi tin yegi, ke min ye naani, yi moko baa ye lankani.

—Jan 14:3

Lan yogunu o Joabijua sinankeeni baa doagidi tanpoli. ŋanduna nibuoli kuli yaa la ke O Joabijua kpendi a tawala nni leni u paciamu leni ti kpiagiciandi, bi baa mua nani i kumoe yeni.

—Matiyu 24:30

48 U Tienu maama

Tanpoli leni ki tinga baa pendi, ama n maama kan pendi hali abada. —Luka 21:33

U Tienu den fuo o maama kuli yaabi n den diani ma yaa nii nni, ke bi diani ma. Mi pia mi fuoma ki bangi U Tienu sanjoa-dima, ki fuu leni mi bangifaama, ki tundi yaabi n yaadi, ki go bangi bi niba ban baa noa U Tienu sanu maama ke li tiegi.

—2 Timote 3:16

A maama tie ki fidisanga n taana po, ki go tie mi yenma n sanu po. —Pisoma 119:105

I jaandi leni bu sugili paabu

Yinba wani n yaa jaandi ki miadi mani U Tienu nanda: Ti Baa yua n ye tanpoli, bi niba n fangi a yeli yaali n gagidi, nan baa die baa yaa yogunu n pundi, a yanjaga n tiendi ki tinga nni nani nan tiendi maama tanpoli po yeni. Paa ti dinla yaa jiema banlu n dagidi daali kuli. Tieni ti po sugili ti tudima po nani ti moko n tieni sugili yaaba n tudi ti po maama yeni. Daa kuani ti mi tulinma nni. Gaa ti o Biado kani Kelima fini n die li bali, leni u paaciamu, leni ti kpiagidi hali yaa yogunu kuli. Amina.

—Matiyu 6:9-13

U Tienu n n̄anbi yaa tindima sanu

***O Candaano tie n po tiladi
n tindima po.***

Mi gagidima ki ye bi niba siiga,
kelima bikuli tieni ti tuonbiadi ki
poadi, baa pundi U Tienu kpiagidi.

-Loma 3:23

Kilisiti den kpe n po.

Kilisiti moko den laa fala ki kpe
yenma ti tuonbiadi po ke li dagidi u
yogunu kuli po. Wani yua n tiegi
den kpe tinba yaabi n ki tiegi po.

-1 Pieli 3:18a

***Se min lebidi n yama ki biidi n
pali n tuonbiadi po.***

Lan yaa po yin biidi mani yi pala
yi tuonbiadi po ki lebidi yi yama ki

na ti tuonbiadi ke U Tienu n n̄uudi
ki n̄ani yi tuonbiadi. -JTT 3:19a

***Li dandanli yaa po ke n
tuo Jesu.***

Ama yaaba n den tuo ki n̄oadi o
wani kuli, o den dini baa li bali ke bi
tua U Tienu bila, bani yaaba n tuo
ki n̄oadi o ki dugi o po kuli.

-Jan 1:12

N fidi ki bandi ke n tindi.

N Yedi yi i moamoani, yua n
cengi n maama, ki dugi yua n soani
nni po, pia yaa miali n kan gbeni,
cuonu kaa ye opo, o n̄ani mi kuuma
nni ki kua li miamoanli nni.

-Jan 5:24

Published in numerous languages by World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for careful distribution, please write to us in English or visit www.wmpress.org.

World Missionary Press, Inc.
P.O. Box 120
New Paris, IN 46553-0120 USA

Burkina Faso

GUX

7-04

214 Gourma